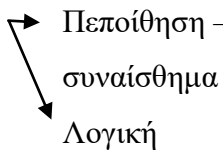

Αντικείμενο της Κοινωνιολογίας

Παρ. 1.1.1.

1. Άτομο – Κοινωνία – Κράτος – Μορφές Εξουσίας (Δημοκρατία – Ολιγαρχία)
2. Κοινωνική Ομάδα – Κοινωνικός Θεσμός – Φορέας Κοινωνικοποίησης (Οικονομικός – Κοινωνικός – Πολιτικός – Πολιτισμικός)
3. Μορφές Κοινωνίας (Αγροτική – Βιομηχανική) – Κοινωνικός μετασχηματισμός (εξέλιξη) – Κοινωνική αλλαγή
4. Κοινωνική οργάνωση (οι σχέσεις των μελών της ομάδας) – ανάγκες – Λειτουργίες – Κίνητρα (εσωτερικά, εξωτερικά) συμπεριφοράς
5. Κοινωνική δομή (Τρόπος οργάνωσης) – Κοινωνική θέση – Κοινωνικός ρόλος – Κοινωνικές αξίες – Κοινωνικοί κανόνες
6. Κοινωνικοποίηση – Κοινωνικός έλεγχος (Λειτουργίες)
7. Κοινωνική διαστρωμάτωση – Κοινωνική ανισότητα – Κοινωνική Κινητικότητα – Κοινωνικές τάξεις (οικονομικό κριτήριο) δύναμη (πολιτικό κριτήριο) γόητρο (επάγγελμα)
8. Πολιτισμός – Ιδεολογία – Κουλτούρα – Υποκουλτούρα – Μετανάστευση – Πολινόστ
9. Προσωπικότητα – Κοινωνική συμπεριφορά (κοινωνική ψυχολογία) – Παράγοντες που προσδιορίζουν την προσωπικότητα
- 9^α. Ψυχολογικοί (χαρακτηριστικά, ενδιαφέροντα, ικανότητες, αξίες)
- 9^β. Κοινωνικοί – Νοοτροπία
 - Πεποίθηση – Στερεότυπο, Προκατάληψη
 - συναίσθημα
 - Λογική
10. Τρόποι εκδήλωσης της συμπεριφοράς
Κοινωνική στάση – Κοινή Γνώμη
11. Κοινωνική προσαρμογή ➔ Κοινωνικά Προβλήματα
Ανομία – Αλλοτρίωση – Απόκλιση (Ποινικό δίκαιο)

Κλάδοι

Αγροτική	Δικαίου	Κοινωνιολογία του ελεύθερου χρόνου
Βιομηχανική	Οικογένειας	Εγκληματολογία
Οικονομική	Εργασίας	
Πολιτική	Θρησκείες	
Υγείας	Τέχνης	
Εκπαίδευσης	Πολοδομία	
	Κοινωνική Ψυχολογία	

Κοινωνιολογική Έρευνα

Ανάλυση και ερμηνεία Κοινωνικών Φαινομένων.

Ποσοτική – Ποιοτική Έρευνα

Περιγραφική – Επαγωγική (εξαγωγή συμπερασμάτων από αντιπροσωπευτικό δείγμα)

Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας

1. Ανάλυση περιεχομένου
2. Συγκριτική – Ιστορική ανάλυση
3. Ερωτηματολόγιο – Συνέντευξη Δειγματοληπτική έρευνα
4. Κοινωνιομετρία, Κοινωνιόγραμμα
5. Έρευνα τεκμηρίων
6. Κοινωνικό πείραμα – έρευνα πεδίου
7. Μελέτη – περίπτωση – Βιβλιογραφική
8. Απογραφική – δημογραφική έρευνα

Βήματα Κοινωνικής Έρευνας

- Προσδιορισμός του θέματος – προβλήματος
- Επισκόπηση Βιβλιογραφίας
- Διατύπωση υποθέσεων εργασίας
- Κατάρτιση σχεδίου έρευνας (Μέθοδος)
- Εκτέλεση της Έρευνας
- Συλλογή στοιχείων δεδομένων
- Επεξεργασία
- Ανάλυση δεδομένων
- Ερμηνεία
- Συμπεράσματα – Προτάσεις

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

2.1. Μεταβιομηχανική Κοινωνία Χαρακτηριστικά

Κοινωνία της Πληροφορίας – Κοινωνία της Γνώσης της λογικής (Πανεπιστήμιο).

Η Γνώση οργανώνει τις οικονομικές – Κοινωνικές σχέσεις.

Ανάπτυξη της τεχνολογίας στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα.

Ανάπτυξη του τριτογενή τομέα, ειδικότερα στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Ανάπτυξη της επικοινωνίας των ΜΜΕ , Η/Υ .

Η εξειδίκευση και η τελειοποίηση των μηχανών αυξάνει την παραγωγικότητα του εργαζόμενου, οι κατέχοντες γίνονται πλουσιότεροι

$$ΜΠ = \frac{ΣΠ}{Αριθμ. Εργαζ.}$$

Ταχύτητα στη λήψη αποφάσεων – οργάνωση της διοίκησης στα Υπουργεία (ΕΣΔΔ) και στις επιχειρήσεις (ΟΔΕ).

Συγκρούσεις εργοδοτών εργαζομένων ΓΣΕΕ – ΣΕΒ.

Διεκδικήσεις Κοινωνικών Ομάδων (Γυναίκες – Μειονότητες).

2.2. Σύγχρονες κοινωνίες 20 αιών. Πρώτος Κόσμος

Αναπτυγμένες: Ελεύθερη αγορά – ατομική Ιδιοκτησία – Τεχνολογία – Βαριά Βιομηχανία. Κράτος – Γραφειοκρατία – Υπουργεία – Καταμερισμός εργασίας στη Κοινωνία. Ταξικές ανισότητες

Αναπτυσσόμενες

Υπο – ανάπτυξη

Τρίτος Κόσμος

Αποικιοκρατία 17 – 20 αιών. Ανάπτυξη Πρωτογενούς Τομέα. Φτώχεια απόλυτη ή σχετική (διατροφή, στέγαση, ένδυση). Παιδική θνησιμότητα. Έλλειψη υποδομών, Παιδεία, Υγεία. Άνιση διανομή του ΑΕΠ.

Χαμηλό κατά κεφαλή εισόδημα : $\frac{ΑΕΠ}{Πληθυσμός}$

Τέταρτος Κόσμος

Άστεγοι των πόλεων «Κλοσάρ»

Δεύτερος Κόσμος

Χώρες ανατολικής Ευρώπης

1917 – 1990

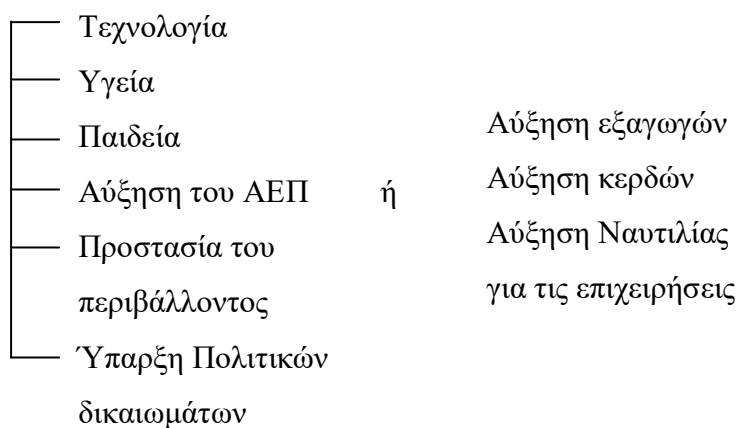
Συλλογική Ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής

Το κράτος παράγει ανάλογα με τις ανάγκες του πληθυσμού και όχι το κέρδος.

Κεντρικός σχεδιασμός της οικονομίας. Η εξουσία ανήκει στον μισθωτό εργάτη

Τι είναι ανάπτυξη

Τεχνολογική και
οικονομική ωριμότητα
μιας κοινωνίας

Θεωρίες εκσυγχρονισμού

Βελτίωση στην εκπαίδευση, στους ανθρώπινους πόρους. Αύξηση της τεχνολογίας,

Καινοτομίας, οικονομική ανάπτυξη.

Θεωρίες της Εξάρτησης

Μητρόπολη

Πρώτος κόσμος, Αναπτυγμένος

Περιφέρεια – υποανάπτυξη
Πρώτες ύλες, κρατικά δάνεια.
Εκμ. Πλουτοπαραγωγικές πηγές
Φθηνά εργατικά χέρια – Καθορισμένες τιμές
Καλλιέργεια συγκεκριμένων αγαθών
Περιορισμένη ή ανύπαρκτη βαριά Βιομηχανία

2.3.3. Κοινωνικές Αξίες στη σύγχρονη Ελληνική Κοινωνία

Τι είναι: Πεποιθήσεις, Ιδέες, Νοοτροπίες της πλειονότητας των μελών μιας κοινωνίας για το επιθυμητό – ανεπιθύμητο – δίκαιο – άδικο.

Πως διαμορφώνονται: Στο χώρο και στο χρόνο ανάλογα με τα πολιτισμικά πρότυπα μιας κοινωνίας, αξιολογούμε τι είναι σημαντικό και τι όχι.

Σχολές Λειτουργιστών: Υπάρχει σχετική σταθερότητα των αξιών (η προστασία της ζωής της ελευθερίας της ισότητας) είναι ένα σταθερό σύστημα αξιών στην ιστορική πορεία των κοινωνιών εξασφαλίζοντας την κοινωνική συνοχή, την οργανική αλληλεγγύη (Ντυρκεϊμ) Συγκρούσεων (MARX), Συμβολικής αλληλεπίδρασης (Mind). Οι αξίες είναι αποτέλεσμα της επιβολής των κυρίαρχων Κοινωνικών Ομάδων.

Οι αξίες: Καθορίζουν τις προτεραιότητες της κοινωνίας (Μακροκοινωνιολογία), τις προτεραιότητες του ατόμου (Μικροκοινωνιολογία), είναι κριτήρια για να αξιολογήσουμε την συμπεριφορά μας και την συμπεριφορά των άλλων ατόμων.

Οι αξίες εκφράζονται έμμεσα με κοινωνικές στάσεις. Ο τρόπος κατανομής ελεύθερου χρόνου, τρόπος διάθεσης χρημάτων, παραγωγή πολιτιστικών αγαθών (Λογοτεχνία – Θέατρο) – Στερήσεις σε σχέση με τη μορφή.

Οι αξίες εκφράζονται άμεσα: Δημοσκόπηση – Συνέντευξη – ερωτηματολόγιο – Κοινή Γνώμη.

Διαφοροποιούνται στο χρόνο: Οι Κοινωνίες μεταβάλλονται :

- Ειρηνικά με εκλογές με ύπαρξη κινημάτων με αλλαγές στην τεχνολογία.
- Βίαια. Γαλλική 1789 Οκτωβριανή 1917 επανάσταση – Αμερικάνικη 1780, οι κοινωνικοί μετασχηματισμοί επιδρούν στις κοινωνικές αξίες.

Αγροτική κοινωνία: Έμφαση στην συλλογικότητα οικογένεια .

Βιομηχανική κοινωνία: Έμφαση στην επαγγελματική καταξίωση – ατομισμός.

Διαφοροποιούνται στο χώρο από κοινωνία σε κοινωνία.

- Οικονομική κατάσταση της χώρας – κοινωνικές ανάγκες της κοινωνίας.
- Ιδεολογικές, πολιτικές απόψεις – φιλοσοφικές θεωρήσεις της κάθε κοινωνίας.

Μέσα στην ίδια κοινωνία

- Διαφοροποίηση τάξεων – επαγγελματικές ομάδες – φύλο – ηλικία.
- (Λόγια, πράξεις, συμπεριφορά, ντύσιμο, Γλωσσικοί κώδικες)
- Γεωγραφική περιοχή, αγροτική – ημιαστική – αστική
- Μειονότητες, μετανάστες, ομογενείς.

Η συμπεριφορά των ατόμων δεν επηρεάζεται μόνο από τις κοινωνικές αξίες αλλά και από τα κίνητρα του κράτους. Οικονομικά, για τον τρόπο που αντιμετωπίζει το γάμο, την εκπαίδευση των νέων.

Αντιφατικότητα αξιών

(Θεωρία) Αξιοκρατία – Πολιτειακές σχέσεις (πράξη).

Πως κατακτώνται: Με τους μηχανισμούς της κοινωνικοποίησης και του άτυπου κοινωνικού ελέγχου της συγκεκριμένης κοινωνίας στο χώρο και στο χρόνο.

Κεφ. 3 Κοινωνικοποίηση

3.1. Στόχοι

Η συναναστροφή του ατόμου με τις κοινωνικές ομάδες του μαθαίνει πρότυπα συμπεριφοράς της κοινωνίας που ζει.: δηλαδή τον εντάσσει στην κοινωνία.

Κοινωνικοποίηση είναι η διαδικασία όπου το άτομο μαθαίνει και εσωτερικεύει τα στοιχεία του πολιτισμού, διαμορφώνει την προσωπικότητα του και εντάσσεται στις διάφορες ομάδες.

Μηχανισμοί Κοινωνικοποίησης

Μάθηση: Απόκτηση συνηθειών, τρόπων συμπεριφοράς. Το άτομο προσλαμβάνει, παραστάσεις, εναρμονίζει τη συμπεριφορά του ανάλογα με αυτές.

Παράγοντες μάθησης: ικανότητες, κλίσεις του ατόμου και ο τρόπος αντίδρασης του κοινωνικού περιβάλλοντος στη συμπεριφορά του (ενθαρρυντικός – αποθαρρυντικός).

Ταύτιση: Υιοθέτηση συμπεριφορών και ρόλων με πρόσωπα του περιβάλλοντος του και απόκτηση της αίσθησης ότι αποτελεί μέρος ενός κοινωνικού συνόλου. Η διαδικασία αυτή γίνεται συνειδητά ή ασυνείδητα με σχετική αυτονομία ως προς τα πρόσωπα με τα οποία ταυτίζεται.

Εσωτερίκευση: Ενσωμάτωση των πολιτιστικών στοιχείων στην προσωπικότητα του ατόμου, λειτουργεί αυτόβουλα και δεν χρειάζεται εξωτερικό έλεγχο.

Παράγοντες Εκμάθησης

- διαθέσεις – προσωπικά χαρακτηριστικά
- βιώματα – αντιλήψεις
- κοινωνικά ερεθίσματα - πεποιθήσεις

Στόχοι Κοινωνικοποίησης:

- Κοινωνική συνοχή
- Αναπαραγωγή της κοινωνίας
- Ένταξη και αποδοχή στην ομάδα του ατόμου
- Σχολείο, εργασία, συνομήλικοι

Σημασία του Κοινωνικού Περιβάλλοντος για τον άνθρωπο

1. Αμφίδρομη διαδικασία ανάμεσα στο πομπό και δέκτη το άτομο μπορεί να παρέμβει και να αλλάξει το περιεχόμενο της κοινωνικοποίησης.
2. Εξελεγκτική διαδικασία στο χώρο και στο χρόνο. Η αλληλεπίδραση ατόμου και κοινωνίας τον βοηθά να επεξεργάζεται εικόνες και να τις μετατρέπει σε πρωτότυπη και προσωπική εικόνα.
3. Οικοδόμηση της συλλογικής ταυτότητας.
Συγκρότηση της αυτοεικόνας μας την οποία διαμορφώνουμε σε σχέση με τους συνανθρώπους μας και τη μοιραζόμαστε με τα μέλη της ομάδας.

Κοινωνικοποίηση σημαίνει ένταξη σε ομάδες χωρίς να υποτασσόμαστε σε υπέρμετρες απαιτήσεις.

Διαφοροποίηση Κοινωνικοποίησης

Χώρο

Χρόνο

Αξίες

Σκοποί

Ανάλογα με τη μορφή και το περιεχόμενο των θεσμών

3.3.Φορείς Κοινωνικοποίησης – Κοινωνικοί θεσμοί

Η κοινωνική ζωή καθορίζεται από ένα σύνολο σχέσεων και δραστηριοτήτων.

Κοινωνικός θεσμός: Τυποποιημένες αναμενόμενες συμπεριφορές.

Κοινωνικά Προσδιορισμένες – Πλέγμα τυπικών κανόνων.\

Άσκηση άμεσων – έμμεσων λειτουργιών

Σύστημα ιεραρχημένων κοινωνικά θέσεων – Κοινωνικών ρόλων.

Σύνολο από δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Το άτομο ή ταυτίζεται πλήρως με τους ρόλους ή παρεμβαίνει ουσιαστικά ανάλογα με τις αντιλήψεις και τα βιώματα του δίνοντας μια προσωπική ερμηνεία των ρόλων ή αποκλίνει από τους ρόλους.

Πρωτογενείς φορείς κοινωνικοποίησης στηρίζονται σε διαπροσωπικές συναισθηματικές σχέσεις.

Δευτερογενείς έχουν προδιαγραμμένους ρόλους θέσεις τυπικές που στηρίζονται σε κανόνες.

Σύγχρονες κοινωνίες Ασυμφωνία και σύγκρουση προτύπων ανάμεσα στους φορείς.
Περιορισμός και απαξίωση των πρωτογενών φορέων.

3.5. Κοινωνικοποίηση Δια βίου κοινωνική μάθηση – Συνεχής αδιάλειπτη ανοιχτή διαδικασία.

Κοινωνικός ρόλος Σύνολο συμπεριφορών που αναμένονται από το άτομο που κατέχει μια συγκεκριμένη κοινωνική θέση, οριοθέτηση των ενεργειών του ατόμου (υποχρεώσεις – προσδοκίες – απαιτήσεις – δεξιότητες – δικαιώματα).

Πολιτική κοινωνικοποίηση (μαθητικά συμβούλια – εκλογές – κόμματα – συνδικαλ.)

Επαγγελματική Κοινωνικοποίηση (πρότυπα γονέων – επαγγελματικός προσανατολισμός – εργασία).

Ρόλοι Υποχρεωτικοί (στρατός – ασθενής – οικότροφος – φυλακή)

Ένταξη με τελετουργίες μύησης – επανακοινωνικοποίηση του ατόμου και εκ νέου ένταξη και προσαρμογή.

Ερμηνεία του ρόλου ο καθένας με το δικό του τρόπο ερμηνεύει το ρόλο του στο θέατρο της κοινωνίας ανάλογα με την :

1. Κοινωνική εκπαίδευση
2. Απαιτήσεις του κοινωνικού περιβάλλοντος

Αλλαγή ρόλων

Περιεχόμενο
Μορφή
Σκοπό
Αξίες

- Οι επιλογές του ατόμου μπορούν να ανατρέψουν προγενέστερους ρόλους
- Η κοινωνική μεταβολή στο χώρο και στο χρόνο βίαια ή ειρηνικά
- Οι σχέσεις εξουσίας μέσα στο σύστημα των ρόλων
- Η συμβολή των κοινωνικών κινημάτων

Κινήματα τον 20 αιώνα. (Γυναίκες – Μειονότητες – Μετανάστες – Πολινοστούντες)

Φορείς Κοινωνικοποίησης

3.3.1.

Οικογένεια

- εκμάθηση κανόνων, αξιών, συνηθειών, αντιλήψεων
- Κάλυψη σωματικών, συναισθηματικών αναγκών – καταφύγιο αλληλεγγύης
- Κάλυψη οικονομικών επαγγελματικών αναγκών

Ανάγκη επικοινωνίας των νέων με οικογένεια (ΕΚΚΕ)

Συνομήλικοι

Παρέες
Σύλλογοι
Σωματεία

- επικοινωνία, συνεργασία, ομαδικότητα
- διαμορφώνουν σκέψεις και πρότυπα συμπεριφοράς
- αποδοχή κανόνων δημιουργούν την αίσθηση του «εμείς»
- αυτοπεποίθηση μέσω της ένταξης στην ομάδα
- απόκτηση κοινωνικής ταυτότητας «ροκάδες – οικολόγοι»
- αρνητικά πρότυπα, ανεξαρτητοποίησης του ατόμου «αρνητικές ομάδες»
- η εμπειρία της κοινωνικοποίησης στην ομάδα είναι διαφορετική ανάλογα με την ηλικία (παιδί, έφηβος, ενήλικος)

3.3.2.

Θρησκεία

- Η σχέση του ανθρώπου με το θείο: Διαφορετικές θρησκείες. Διαφορετικοί τρόποι λατρείας
- Απόκτηση συλλογικής ταυτότητας, ενίσχυση ιδανικών και αξιών
- Παράγοντας που επηρεάζει την οικονομική , επαγγελματική πορεία του ανθρώπου (προτεσταντισμός: Η αξία της εργασίας, ζω για να εργάζομαι)
- διαμορφώνει πρότυπα συμπεριφοράς, παρεμβαίνει κοινωνικά. Φιλανθρωπίες – απελευθερώνει τον ψυχικό κόσμο του ατόμου
- κοινωνική στήριξη στα προβλήματα του ατόμου
- Όπιο του λαού η μη ικανοποίηση των αιτημάτων θα προέλθει σε μια δεύτερη ζωή.

ΜΜΕ

- ψυχαγωγούν
- ενημερώνουν μορφώνουν
- ασκούν κριτική
- προβάλλουν πρότυπα συμπεριφοράς
- αναδεικνύουν κοινωνικούς ρόλους

- κατασκευάζουν είδωλα – καλύπτουν τις ανάγκες της αγοράς
- Αποτέλεσμα Μίμηση ταύτιση με κοινωνικά πρότυπα από τους εφήβους
- Δύση έλεγχος της ποιότητας από το κράτος, δημοσιογράφοι, ενεργοί πολίτες

Σχολείο

- Μεταβίβαση γνώσεων
- Παραδόσεων
- Εκμάθηση προτύπων συμπεριφοράς
- Επαγγελματική αποκατάσταση
- Αναπαραγωγή και αλλαγή της Κοινωνίας
- Κοινωνικές δεξιότητες (κριτική, συνεργασία, ομαδικότητα)

Φορείς Κοινωνικοποίησης

Κράτος

- Πολιτικό επίπεδο, ελευθερία γνώμης, συμμετοχή σε κόμματα, συνδικαλιστικά όργανα
- Οικονομία, φορολογία, εισοδήματα, επενδύσεις
- Διαμορφώνει πρότυπα, συμπεριφοράς των κυβερνούμενων – κυβερνώντες (Διαφάνεια, ισονομία)
- Οικογένεια αναμόρφωση οικογενειακού δικαίου
- Προγράμματα εκπαίδευσης, προγράμματα πρόνοιας (ασφάλιση, σύνταξη)
- Κανόνες δεοντολογίας τηλεοπτικών σταθμών

3.4. Κοινωνικός Έλεγχος – Κοινωνική προσαρμογή – ενσωμάτωση

Αιτίες Κοιν. ελέγχου

- Μη εσωτερίκευση των Κοινωνικών κανόνων, αξιών
- Απόκλιση από τα πρότυπα συμπεριφοράς της κοινωνίας

Μηχανισμός για να γίνουν αποδεκτές οι αξίες και να εφαρμοσθούν οι κανόνες

Στόχος Η εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων, αξιών, αποτροπή της παραβίασης από τους πολίτες.

Λειτουργία

- Προληπτικά, ύπαρξη νόμου
- Κατασταλτικά, κυρώσεις, επιβραβεύσεις εμψύχωση ανταμοιβή

Μορφές

- Τυπικός Κοιν. Έλεγχος, θεσμοθετημένος κράτος, αστυνομία, δικαστήρια
- Άτυπος κριτική χειρονομίες, μορφασμοί αποδοκιμασία μιας πράξης
- Αυτοέλεγχος εσωτερίκευση αξιών – κανόνων

3.2. Αξιολόγηση των πιθανών συνεπειών των πράξεων

Λειτουργιστές Η ανάπτυξη της προσωπικότητας, η αποδοχή προτύπων συμπεριφοράς η ένταξη του ατόμου στους κοινωνικούς θεσμούς διασφαλίζει την κοινωνική συνοχή. Η κοινωνία εργάζεται από κοινού για τη δημιουργία σταθερών κοινωνικών σχέσεων.

Μαρξιστές Οι άνθρωποι μέσω της κοινωνικοποίησης στην οικογένεια αποδέχονται την κοινωνική τους τάξη ως κατάταξη φυσική πριν ακόμα αποκτήσουν συνείδηση των οικονομικών σχέσεων ανάμεσα στους κυρίαρχους – κυριαρχούμενους.

Κοινωνική αλληλεπίδραση (Μιντ)

Νοήματα και συμβολισμοί ανάμεσα στα άτομα, λόγια, πράξεις, κινήσεις, σώματα

Εαυτός

- Εμε σταθερή δομή του κοινωνικού εαυτού
- Εγώ αποτελεί την αυθόρμητη πλευρά του ψυχικού εαυτού

Ψυχανάλυση

- Εκείνο (ασυνείδητο) Βιολογικά ένστικτα

Φρόιντ

- Υπερεγώ σύνολο κανόνων της κοινωνίας
- Εγώ συνειδητή λειτουργία του ατόμου

4. Ο ρόλος της οικογένειας

- 4.1.** 1680 Μ.Χ. διαχωρίζεται από τους συγγενείς ή οικογένεια
19 αιών. Άτομα διαφορετικού φύλου αναγνωρίζουν κοινωνικά τη σχέση τους-
γάμος.
Αποκτούν ιδιαίτερες προσφωνήσεις (Μαμά – Μπαμπάς) κριτήριο οικειότητας.
Ο γάμος είναι μια συγκεκριμένη στρατηγική για την επίτευξη συγκεκριμένων
στόχων.

Νοικοκυριό Σημαίνει συγκατοίκηση χωρίς να έχουμε συγγενικές σχέσεις
(οικονομική μονάδα)

Ρόλος

- Βιολογική, συναισθηματική ανάγκη συντροφικότητας
- Αναπαραγωγική δραστηριότητα
- Παραγωγή αγαθών (αγροτική κοινωνία)
- Κατανάλωση – περίθαλψη (αγροτική κοινωνία)
- Εκπαίδευση (αγροτική κοινωνία)
- Κοινωνικοποίηση για την ένταξη των μελών στην κοινωνία

Μορφές

- Πατριαρχική Αγροτική Κοινωνία
- Εκτεταμένη Αγροτική Κοινωνία
- Πυρηνική Βιομηχανική Κοινωνία
- Οικογένεια διπλής σταδιοδρομίας – ελεύθερη συμβίωσης
(σύμφωνο συμβίωσης)
- Μονογονεϊκή οικογένεια 9% 2001 - οικογένεια δεύτερου
γάμου

Ρυθμίζει σχέσεις: Μεταβιβάζει αξίες και εξασφαλίζει τη συνοχή της κοινωνίας,
ρυθμίζει οικονομικές σχέσεις μέσω του κληρονομικού δικαίου, ελέγχει και
κατευθύνει επαγγελμ. τη δύναμη και το κύρος των απογόνων.

4.2. Καταμερισμός εργασίας στην οικογένεια

<u>Αγροτικές Κοινότητες</u>	Οργάνωση του χώρου στο σπίτι (το βασίλειο της γυναίκας)
	Η γυναίκα εργάζεται στον αγροτικό χώρο χωρίς μισθό
	Οργάνωση του χρόνου στο σπίτι (οικιακές εργασίες, ανατροφή παιδιών)
	Αξιοποίηση ελεύθερου χρόνου από άνδρες (καφενείο – σπορ – κυνήγι)
	Ο Δημόσιος χώρος ανήκει στους άνδρες (εργασία – πολιτική)

Παράγοντες που επηρεάζουν την ισότητα των φύλων

Ηλικία – εκπαίδευση – επάγγελμα του άνδρα

Επαγγελματική δραστηριοποίηση της γυναίκας 49,7% 2002

Τεχνολογία στις οικιακές συσκευές

Οικογενειακός προγραμματισμός

Ποσόστωση στις πολιτικές διαδικασίες (Δήμοι – Νομαρχίες)

Αλλαγή οικογενειακού δικαίου

(προσωπικές σχέσεις συζύγων – περιουσιακές σχέσεις)

Σχέσεις γονέων – παιδιών

Σελ. 80 πίνακας

4.3. Πως διαμορφώνεται η ταυτότητα του φύλου (θεωρίες) 1960

Βιολογικοί παράγοντες Το κάθε φύλο έχει έμφυτες ιδιότητες, κλίσεις, χαρακτηριστικά, γι' αυτό επιβάλλονται διαφορετικές συνθήκες ανατροφής τους. Το φύλο είναι κριτήριο «Κανονικής συμπεριφοράς» και αξιολόγησης. Τα άτομα συμπεριφέρονται σύμφωνα με τις ιδιότητες που προσιδιάζουν στο φύλο τους π.χ. χειρουργοί – πιλότοι- άνδρες. Τα αγόρια έχουν έφεση στα μαθηματικά – οι γυναίκες είναι δειλές.

Κοινωνικοί παράγοντες Ο Διαφορετικός τρόπος ανατροφής διαφοροποιεί τα φύλα. Σιμόν ντε Μποβουάρ «Η γυναίκα δε γεννιέται αλλά γίνεται». Φεμινισμός 1970 Γυναικεία κινήματα. Η αξιολόγηση του φύλου είναι προϊόν του πολιτισμού που μεταδίδεται με την διαδικασία μάθησης μέσω των φορέων κοινωνικοποίησης. Η οικογένεια μαθαίνει ρόλους Γυναικείους – Ανδρικούς. Ο ρόλος της μητέρας – της

νοικοκυράς μέσα από την καθημερινή πρακτική. Το αγόρι προορίζεται για το δημόσιο χώρο. Τα παιδικά παιχνίδια. Κάθε παρέκκλιση προκαλεί κοινωνική απαξίωση, άτυπο κοινωνικό έλεγχο. Σιωπηλή προσδοκία για το επάγγελμα του άνδρα – έμμεσες επιταγές.

4.4. Σύγχρονη Ελληνική Οικογένεια

Ενεργητικός ο ρόλος του πατέρα στην οικογένεια (Βιολογικός – πρακτικός – συναισθηματικός)

Η Μητέρα στον κόσμο της εργασίας – περιορισμός του ελεύθερου χρόνου

Ελεύθερη συμβίωση – διαζύγια, πενταπλασιάστηκαν 1977 - 2001 – Μείωση γεννήσεων, Χαμηλά ποσοστά γονιμότητας – Γεννήσεις εκτός γάμου.

Δεν απαξιώνεται ο γάμος στην Ελλάδα, υψηλή γαμηλιότητα

Περιορισμός γεννήσεων υψηλό κόστος ανατροφής παιδιών, έμφαση στην επαγγελματική εξέλιξη

Έλλειψη μέτρων της Πολιτείας Βρεφονηπιακοί σταθμοί , ολιγοήμερο σχολείο – Βοήθεια στο σπίτι ΚΑΠΗ

Θέματα Νομικής φύσεως

Τράπεζες σπέρματος – τεχνητή γονιμοποίηση – επιλογή φύλου

Προστασία των παιδιών

Δικαιώματα των παιδιών Σύμβαση ΟΗΕ 1989. Ευρωπαϊκός χάρτης δικαιωμάτων του παιδιού ΕΕ 1990

<u>Αλλαγή θεσμών</u>	Αλλαγή θέσεων	Αλλαγή ρόλων	Αλλαγή κανόνων
	Σύζυγος-Μητέρα	Σύγκρουση	οικογ.δίκαιο
	Εργαζόμενη-πολιτικός	ρόλων	

Στόχοι πυρηνικής οικογένειας { Ισότιμοι ρόλοι – ισότιμη κοινωνική ταυτότητα
Συνδυασμός οικογενειακής – επαγγελματικής
ζωής και στα δύο φύλα.

5.1. Εκπαίδευση

Ο ρόλος της εκπαίδευσης: Το άτομο εντάσσεται μαζί με τους συνομήλικους του σε ένα ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο «Κοινωνική ενσωμάτωση».

Δευτερογενής φορέας κοινωνικοποίησης: Οι σχέσεις δεν χαρακτηρίζονται από το συναίσθημα και από τη συγγένεια, αλλά από τη λογική (Αντικειμενικές)

Αποτελέσματα ένταξης στο σχολείο

Ανεξαρτητοποίηση από την οικογένεια.

Η ιεραρχία δεν έχει μόνο Βιολογικές βάσεις.

Υπακοή σε γραπτούς και άγραφους κανόνες.

Ανάληψη ευθυνών – λήψη αποφάσεων.

Λειτουργίες εκπαίδευσης

- Προστατεύει τον πολιτισμό του παρελθόντος
- Διασφαλίζει τη μετάδοση του πολιτισμού
- Προάγει την κοινωνική ενσωμάτωση
- Ηθικές (αξίες, πρότυπα), Νοητική (γνώση)
- Ίδιες κατηγορίες σκέψης αναπαράγουν την κυρίαρχη ιδεολογία

Το σχολείο διανέμει προσόντα για την αγορά εργασίας

- Άδηλη λειτουργία επιλογή των αδυνάτων μαθητών προς την τεχνική εκπαίδευση
- Αναπαράγει τις ανισότητες της κοινωνίας στο εσωτερικό της.

Διεθνής επιτροπή για την εκπαίδευση (Unesco). Στόχοι

- Να αποκτήσει τα εργαλεία κατανόησης του κόσμου (φυσικού – κοινωνικού)
- Πώς να ενεργεί για να είναι παραγωγικό στο χώρο του.
- Συνεργασία των ατόμων
- Ελευθερία σκέψης κρίσης έκφρασης συναισθημάτων
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων, ελέγχου της ζωής

Στόχοι ευρωπαϊκού συμβουλίου της Ε.Ε 2000 – 2010

- Υποχρεωτική εκπαίδευση για όλους
- Μείωση στο 10% των μαθητών που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο
- Έμφαση στις θετικές επιστήμες
- Ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση
- Αύξηση μαθητών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- Βελτίωση της ικανότητας κατανόησης κειμένου από τους μαθητές

- Συμμετοχή στη δια βίου μάθηση 25 – 64 ετών
- Κ.Ε. Κατάρτισης – ανοιχτό πανεπιστήμιο – σχολείου Δευτεροβάθμιας ευκαιρίας – Δια βίου εκπαίδευση

5.1.1. Προβλήματα της ελληνικής εκπαίδευσης

- Μειωμένες επιδόσεις μαθητών, υποδομή της εκπαίδευσης, διαπολιτισμικά σχολεία
- Ανομοιομορφία αναγκών – οικονομικό κόστος για ιδιωτική εκπαίδευση.
- Μειωμένες δημόσιες δαπάνες από το κράτος.
- Δημογραφικό έλλειμμα, μείωση του πληθυσμού.
- 51% της εργατικής τάξης δεν έχει πρόσβαση στα ΑΕΙ.
- 23% δεν τελειώνει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Ότι έχει χρηματική τιμή άμεσα αποκτά αξία στη συλλογική συνείδηση.
- Φιλελεύθερη αντίληψη ότι η δημόσια παιδεία πρέπει να λειτουργήσει παράλληλα με την ιδιωτική.
- Το πανεπιστήμιο θεωρείτε το ασφαλέστερο μέσο για την επαγγελματική κατοχύρωση του πολίτη.
- Η αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ των εργαζομένων στην Ε. Ένωση.

5.2.1. Η εκπαίδευση αναπαράγει την κοινωνία

- Στο χώρο και στο χρόνο με βάση τα στατιστικά στοιχεία της ελληνικής εκπαίδευσης (ΕΣΥΕ).
- Η Δυτική κοινωνία καθορίζει το περιεχόμενο της γνώσης, εφαρμόζει συγκεκριμένο εξεταστικό σύστημα επιβραβεύει την αξία της προσωπικής προσπάθειας.
- Αναπαράγει τον πολιτισμό – Εθνική ταυτότητα – συλλογική ταυτότητα.
- Το σύστημα επιλογής ευνοεί τις ανώτερες τάξεις.
- Απονέμει ιδιότητες και ιεραρχεί τα άτομα στην ομάδα.
- Η κοινωνική ανισότητα μεταμορφώνεται σε ανισότητα νοημοσύνης.
- Η κουλτούρα της συγκεκριμένης κοινωνίας είναι υπακοή, πειθαρχία, συνέπεια, εργατικότητα.
- Το πτυχίο προσφέρει εγγυήσεις νοημοσύνης οι κοινωνικές ανισότητες θεωρούνται φυσικές.

- Το κοινωνικό χαρακτηριστικό της γνώσης θεωρείται προνόμιο και είναι αξιοκρατικό κριτήριο για την κατάληψη μιας θέσης.
- Η σχολική απόδοση είναι σχετική με την κοινωνική προέλευση των γονέων.
- Ο μαθητής δημιουργεί προσδοκίες και εσωτερικεύει αξίες για την μελλοντική του θέση ανάλογα με τη μόρφωση και το επάγγελμα του γονέα.

Εξαιρέση

Διαγενεακή Κοινωνική αιτία πατέρας παιδί
Κοιν.Κινητικот. Εκπαίδευση οικοδόμος πολιτικός μηχανικός

5.2.2. Αλλαγή της Κοινωνίας

Γαλλική επανάσταση 1789 Ρουσσώ επιβράβευση με βάση τις ικανότητες του ατόμου και όχι την κοινωνική καταγωγή.

Βιομηχανική κοινωνία, προσφέρει δημόσια δωρεάν παιδεία.

Ισότητα στην εκπαίδευση, παρακολούθηση ενιαίου προγράμματος σπουδών.

Αποτελέσματα

Διεκδίκηση κοινωνικών δικαιωμάτων, αλλαγή στάσεων, αλλαγή τρόπου ζωής του ατόμου – Εξάλειψη της φτώχειας.

Αντιμετώπιση Ασθενειών AIDS – ανοδική Κοινωνική κινητικότητα.

Γνώση και αποδοχή των εθνών (διαπολιτισμική κουλτούρα).

5.3. Κοινωνία της Πληροφορίας

1. Χαρακτηριστικό της Μεταβιομηχανικής κοινωνίας του 20 αιών. είναι η Κοινωνία της πληροφορίας δηλαδή της συγκέντρωσης και αξιοποίησης πληροφοριών.
2. Εφευρετικότητα, φαντασία και δημιουργικότητα του ατόμου είναι προσόντα για την ανταγωνιστικότητα των κοινωνιών.
3. Ο ρόλος του κράτους είναι η αναβάθμιση της εκπαίδευσης για μια κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας, καινοτομία – νέες πρωτοβουλίες.
4. Κ Πλ σημαίνει εκμάθηση γνωστικών αντικειμένων, αντιμετώπιση μαθησιακών δυσκολιών, νέες μεθόδους διδασκαλίας, εκπαίδευση από απόσταση, απόκτηση πληροφοριών σε ελάχιστο χρόνο, virtual εκπαίδευση.

Απασχολιοποίηση των μαθητών μέσω της ανοιχτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

5. Εξεικώωση με την τεχνολογία σημαίνει κοινωνικές αναφορές δηλαδή θετικές και αρνητικές επιπτώσεις (παιδεραστές – Ηλεκτρ. Εγκληματικότητα- Απάτες με πιστωτικές κάρτες – αυτοκτονίες εφήβων – διακίνηση πορνοϋλικού).
6. Εξειδίκευση σημαίνει γνώση χρηστική για επαγγελματική αποκατάσταση για τις ανάγκες των επιχειρήσεων (τυπική εγγραμματοσύνη).
7. Γενική παιδεία (κρίση, φαντασία – Κατανόηση κειμένου – ιστορίας – λογικοί συλλογισμοί – κατανόηση του κόσμου).
8. Νέα μορφή αναλφαριθμητισμού απειλεί την ανθρωπότητα αποθέωση της εικόνας, άγνοια για τη διαδικασία της μάθησης (μνήμη – κρίση – ανάλυση – σύνθεση – παραγωγή – εκφορά του λόγου – σπουδή – μελέτη – εμπειρία – ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, χειραφέτηση του ατόμου, επαγγελματική αναπροσαρμογή.
9. Σχέση Γνώσης και πληροφορίας. Η πληροφορία οδηγεί στη γνώση ή η γνώση είναι μία βαθύτερη επίμονη ουσιαστική διαδικασία ή προϋπόθεση για τη γνώση.
10. Η πληροφορία μας οδηγεί στο δρόμο της αλληλεγγύης και της διαμαρτυρίας μέσω των τηλεπικοινωνιών σε μια παγκοσμιοποιημένη κοινωνία.
Blogs – Forum – chat- mail
11. Η γενική παιδεία προϋποθέτει το μετασχηματισμό της πληροφορίας σε γνώση, εάν κρίνω ότι είναι χρήσιμη, τη ταξινομώ τη διαχειρίζομαι ανάμεσα στο σύνολο των πληροφοριών.
12. Τα εκπαιδευτικά δίκτυα αυξάνουν τις πιθανότητες του καθενός από εμάς να μεταβάλλει τη ζωή του σε ευκαιρίες μόρφωσης ενεργητικής συμμετοχής (Ivan Illich 1976 Παιδαγωγ.).

Ανοιχτό Πανεπιστήμιο / on line εκπαίδευση

Πολιτική Κοινωνιολογία

7.3.1. Πολιτική Κόμματα: Το σύγχρονο πολιτικό κόμμα είναι μια οργάνωση, μία μορφή πολιτικής δράσης που λειτουργεί με βάση συμφωνημένες αρχές και επιδιώκει την ανάλυση της διακυβέρνησης μιας χώρας.

Στοιχεία Κομμάτων: α) Κοινός στόχος η κατάκτηση της Πολιτικής εξουσίας, β) οργάνωση, γ) Υποστήριξη εξωκοινοβουλευτικών φορέων (συνδικάτα – κινήματα).

Η ύπαρξη κομμάτων οδηγεί στην αντιπροσωπευτική Κοινοβουλευτική Δημοκρατία.

<u>Ρόλος</u>	— Πολιτική διαπαιδαγώγηση, πολιτική ενεργοποίηση ατόμων γύρω από κοινά συμφέροντα – φορείς πολιτικής κοινωνικοποίησης. — Μεταβιβάζουν πολιτικά ήθη, διαμεσολαβούν μεταξύ κοινωνίας και εξουσίας. — Σταθεροποιητικοί μηχανισμοί του πολιτικού συστήματος. — Διευρύνουν την εκλογική τους βάση, διασφαλίζουν την ιδεολογική ταυτότητα των μελών τους. — Τα αιτήματα του λαού μετατρέπονται σε πολιτικές αποφάσεις. — Επεξεργάζονται, μορφοποιούν μετατρέπουν τη λαϊκή βούληση σε πολιτικό λόγο
---------------------	--

Δυσλειτουργία Κομμάτων: Ελέγχουν την κοινωνία των πολιτών, τα κοινωνικά κινήματα ειρήνης – οικολογικές οργανώσεις, τα εργατικά συνδικάτα.

7.3.2. Ομάδες συμφερόντων οργανωμένη πολιτική δράση με σκοπό την προώθηση αιτημάτων, συμφερόντων ατομικών – κοινωνικών (σωματεία, σύλλογοι).

Ομάδες πίεσης έχουν κοινά αντικείμενα χαρακτηριστικά (εργατικές, συνδικαλιστικές οργανώσεις).

Ομάδες γνώμης Κοινές αξίες (καταναλωτών – οικολογικές – πολύτεκνοι)

Λόμπι Οικονομικά ισχυροί λειτουργούν στους προθαλάμους και στα γραφεία των πολιτικών.

Διαφορά με το κόμμα Δεν στοχεύουν άμεσα στην κατάκτηση εξουσίας. Δεν ασχολούνται με ευρύτερα πολιτικά θέματα.

Σκοπός Ασκούν πιέσεις στη διαδικασία λήψης πολιτικών αποφάσεων κατά τη διάρκεια νομοθετικής ρύθμισης από τη βουλή.

Στρατηγικές Αποκλεισμός δρόμων διαμαρτυρίες τηλεοπτικά μηνύματα.

Στόχος Διαμορφώνουν πολιτική στάση, συμβάλλουν στην πολιτική κοινωνικοποίηση και στην ποιοτική συμμετοχή του ενεργού πολίτη.

Μελέτη αλλοτρίωσης

Ψυχολόγοι – Ατομοκεντρικά

Το άτομο αναλύει, αξιολογεί τις εμπειρίες από τη ζωή του. Αποτελεσματικότεροι οι μηχανισμοί κοινωνικοποίησης για το άτομο. Προσαρμογή στις υπάρχουσες συνθήκες.

Κοινωνιολόγοι – Κοινωνιοκεντρικά

Υπεύθυνες οι κοινωνικές συνθήκες (ανεργία, οικογενειακές συγκρούσεις) . Μόνο εάν μεταβληθούν οι κοινωνικές συνθήκες θα πάψουν τα άτομα να είναι αλλοτριωμένα.

7.3.3. Κοινή Γνώμη είναι οι επικρατούσες απόψεις τις πλειοψηφίας των πολιτών σχετικά με θέματα γενικού δημοσίου ενδιαφέροντος.

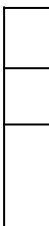
Παράγοντες που διαμορφώνουν την Κοινή Γνώμη. Κοινωνικά χαρακτηριστικά των ατόμων – Είδος κοινωνικοποίησης που έχουν δεχθεί.

Μέθοδος Δημοσκόπηση – σφυγμομέτρηση – γκάλοπ για πολιτικά, κοινωνικά προβλήματα, θέματα που απασχολούν την κοινωνία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο (ευροβαρμόμετρο – ΕΚΚΕ – ΓΓΝΓ – ALCO) μελετούν την πρόθεση ψήφου των πολιτών, βαθμό δημοτικότητας των πολιτικών αρχηγών).

Αποτελέσματα Δικαίωση ή αμφισβήτηση των ιδεών που υποστηρίζει η πολιτική εξουσία, οι πολιτικοί σύμβουλοι διαμορφώνουν την επικοινωνιακή τους πολιτική.

Δείγμα Διαφορετική ηλικία – διαφορετικό επάγγελμα – μορφωτικό επίπεδο.
Τόπος διαμονής, μετανάστες, ομογενής, μειονότητα.

Αρνητικά δημοσκοπήσεων

-
- Δεν εκφράζουν τις πάγιες σταθερές στάσεις
 - Τα αποτελέσματα είναι συγκυριακά
 - Η διατύπωση των ερωτήσεων εκμαιεύει τις απαντήσεις
 - Επηρεάζουν την πολιτική βούληση πριν τις εκλογές

Θετικά δημοσκοπήσεων

- └ Δίνονται σε αντιπροσωπευτικό δείγμα
- └ Ο τρόπος διατύπωσης των ερωτημάτων δεν αλλοιώνει τη γνώμη του ατόμου.

7.3.4. Πολιτική συμπεριφορά – εκλογική συμπεριφορά

Ο τρόπος με τον οποίο εκφράζει, δραστηριοποιείται, συμμετέχει το άτομο ως πολίτης σε συλλογικές διαδικασίες (σωματεία – κόμματα – συλλόγους, ΜΚΟ). Η πολιτική συμπεριφορά επηρεάζει την εκλογική συμπεριφορά του ατόμου. Είναι το κριτήριο που επιλέγουμε να δώσουμε την ψήφο μας σε ένα κόμμα.

Πολιτική κοινωνικοποίηση: Η συμμετοχή σε μια συνεχή διαδικασία διαμόρφωσης και αλληλεπίδρασης πολιτικών αξιών – στάσεων – συμπεριφορών που μεταβιβάζονται μέσω των θεσμών ή φορέων κοινωνικοποίησης (οικογένεια, σχολείο, εργασία, ΜΜΕ, θρησκείες, συνομήλικοι).

Πολιτική στάση Συμμετοχή ή αποχή από τα πολιτικά πράγματα. Διαμορφώνεται από την επεξεργασία των αξιών ανάλογα με τα :

- ατομικά χαρακτηριστικά (φύλο, ηλικία, μόρφωση, επάγγελμα, οικονομική θέση)
- κοινωνικά χαρακτηριστικά (βιώματα, εμπειρίες, τόπος, πολιτική κοινωνικοποίηση)
- πολιτικοί παράγοντες (δημοκρατικά, πολυκομματικά συστήματα, διακυβερνήσεις, ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των πολιτών).

Είδη πολιτικών στάσεων

Μορφές

- └ Μειονότητες, Αλλοδαποί, ομογενείς
- └ Χωρισμός εκκλησίας – κράτους
- └ Αναγραφή θρησκειών
- └ Νομιμοποίηση μεταναστών
- └ Ιδεολογική αυτοτοποθέτηση των πολιτών (κόμμα επιλογής)

Μορφή πολιτικής συμπεριφοράς

7.4. Πολιτική αλλοτρίωση εννοούμε την αποξένωση, την αδιαφορία του ατόμου, ότι η συμμετοχή του στο πολιτικό γίνεσθαι δε μετρά και την απομάκρυνση του από τις πολιτικές διαδικασίες.

Πως εκδηλώνεται στο επίπεδο των στάσεων «όλα τα κόμματα είναι ίδια», σε επίπεδο αντιλήψεων «υπάρχει παντού διαφθορά στις δημόσιες υπηρεσίες», με συγκεκριμένη πολιτική συμπεριφορά «μη συμμετοχή σε εκλογικές διαδικασίες. Έρευνα της ΓΓΝΓ οι νέοι της Νότιας Ευρώπης δε δραστηριοποιούνται ιδιαίτερα στο πεδίο της οργανωμένης κοινωνίας πολιτών – έλλειψη κοινωνικής πολιτικής συνείδησης (πολιτιστικοί σύλλογοι – θρησκευτικές οργανώσεις – πολιτικοί σύλλογοι – κόμματα – εθελοντικές οργανώσεις – Σύλλογοι Νέων – συνδικάτα – σωματείο – επιστημονικοί σύλλογοι – επαγγελματικοί σύλλογοι). Προτεραιότητα (οικογένεια – φίλους).

Αιτίες

- Η σύγχρονη κοινωνία είναι σύνθετη και δεν υπάρχει αμεσότητα στην επικοινωνία
- Παγκοσμιοποίηση στα προβλήματα – στην πληροφόρηση
- Υπερκρατικοί θεσμοί σε Διεθνή κέντρα λήψης αποφάσεων G8
- Σύγχρονος καταναλωτισμός – καριερισμός – ανταγωνιστικότητα σε περιόδους ύφεσης
- Πελατειακές σχέσεις και διαπλοκή στις δημόσιες υπηρεσίες.
- Ανοχή στην παρανομία και ανομία, εκδήλωση αυταρχικής μορφής εξουσίας
- Αν και η δημοκρατία στηρίζεται σε νόμους και θεωρητικά υπάρχει σύγχρονο κράτος δικαίου

Ατομικές Λύσεις

- Εξάλειψη της νοοτροπίας ότι «η ψήφος δεν μετράει»
- Αφήνει το πολιτικό πεδίο ελεύθερο στις ελίτ
- Συμμετοχή σε μαθηματικά συμβούλια
- Συμμετοχή σε πολιτικές διαδικασίες όπου εκφράζονται τα αιτήματα των πολιτών (Λαϊκές συνελεύσεις)

Ο ρόλος της οικογένειας Καθιέρωση της συζήτησης για την επίλυση των προβλημάτων

Αποτροπή συγκρούσεων – διατύπωση αιτημάτων

Ιση συμμετοχή στις οικιακές εργασίες

Αποτελέσματα συμμετοχής Ελέγχει το άτομο την εξουσία
Κατοχυρώνει στη πράξη την αντιπροσωπευτική
Δημοκρατία

Τι είναι ΤΟ ΑΤΟΜΟ αντιπαραθέτει – Το εγώ με το εμείς Κοινωνία (αποξένωση)

Αλλοτρίωση

- Το εγώ με τον ίδιο του τον εαυτό
- Το εγώ με την συμπεριφορά που του επιβάλλει η κοινωνία (σχολείο – εργασία)
- Το εγώ με το είδωλο του εγώ, με αυτό που θα ήθελα να είναι.

Αιτίες Αλλοτρίωσης

- Φαινόμενα ανομίας
- Συνθήκες ζωής στη σύγχρονη κοινωνία, δεν συμμετέχει στους μηχανισμούς της κοινωνίας – ορθολογισμός –
- Γραφειοκρατία κράτους
- Μηχανοποίηση της εργασίας – Απρόσωπες κοινωνικές σχέσεις στη πόλη
- Ο μισθωτός εργάτης δεν έχει δικά του μέσα παραγωγής
- Ο μετανάστης χάνει την εθνική του ταυτότητα
- Η παραχώρηση φυσικών δικαιωμάτων (ελευθερίας) στην κοινωνία

8.1.

M M E

Η διάδοση και η χρήση τους στη σύγχρονη Ελληνική κοινωνία

- ① Προφορική Επικοινωνία, πομπός – δέκτης (αγγελιοφόροι, πυρσοί, καπνός, τύμπανα, περιστέρια)
- ② Γραπτός (πάπυρος, περγαμνή)
- ③ Κοινωνία της Μάζας, μαζική επικοινωνία, τυπογραφία 15^ο – 18^ο Αιώνας
Πιεστήριο Γούτεμπεργ
- ④ Αυτοματοποιημένη μέθοδος εκτύπωσης – τεχνολογία ηλεκτρονικών υπολογιστών
20^ο Αιώνα

Δημόσια Τηλεόραση (1950)

- Συμμετοχή περισσότερων στρωμάτων στη λήψη αποφάσεων
- Άσκηση κριτικής για δημόσιες υποθέσεις
- Η τυπογραφία περνάει κρίση επιβίωσης
- Κινηματογράφος, δισκογραφία, ραδιόφωνο, ηλεκτρονικός λόγος (ηλικία, φύλο, αστικοποίηση, εκπαίδευση, εισόδημα), παράγοντες που καθορίζουν την πρόσβαση στον ηλεκτρονικό λόγο.

8.8.1. Θεωρητικές προσεγγίσεις για τα MME

Λειτουργιστές Τα άτομα επικοινωνούν αντλούν πληροφορίες ενισχύονται οι θετικές ή αρνητικές τάσεις που προϋπάρχουν στα άτομα.

Αναζητούν καλύτερες δουλειές, αναπτύσσουν ενδιαφέροντα, διευρύνουν τον κύκλο των επιλογών τους ή οδηγούν σε περεκλίνουσες συμπεριφορές. Επιλέγουν μηνύματα σύμφωνα με τις ήδη διαμορφωμένες απόψεις τους και ότι δεν τους ταιριάζει είτε το αγνοούν είτε το ερμηνεύουν με το δικό τους τρόπο. Δραστηριοποιεί τα άτομα δεν τα παθητικοποιεί η χρήση των MME.

Παράγοντες που διαμορφώνουν τη γνώμη μας εκτός από τα MME (φύλο, ηλικία, κοινωνικά χαρακτηριστικά, οικογένεια, φίλοι, σημαντικοί άλλοι).

Συμβολική αλληλεπίδραση

- Διαμορφώνουν νέα πρότυπα
- Ελέγχουν την κοινή γνώμη
- Η κυρίαρχη ομάδα επιβάλλει τις αντιλήψεις της που εξυπηρετεί τα συμφέροντά της.
- Αναπαράγονται οι κοινωνικές ανισότητες αυτών που γνωρίζουν Η/Υ ψηφιακό χάσμα.
- Χειραγωγούν τους πολίτες με βάση τα συμφέροντα τους.
- Μαζική κουλτούρα: πολιτιστικά στοιχεία που παράγονται από τα κέντρα αποφάσεων.
- Ολιγοπώλια με μεγάλα κεφάλαια στηρίζουν το εμπόριο με τις διαφημίσεις .
- Κατανάλωση χωρίς φραγμό των προϊόντων.
- Καθοδηγούν τους πολίτες σε συγκεκριμένες μορφές δράσης.
- Η εικονική πραγματικότητα υποκαθιστά την πραγματική ζωή έχοντας άποψη για την οικογένεια, έρωτα, πολιτική.

8.2.2. Κοινωνικές επιδράσεις MME

Θετική επίδραση των MM ενημέρωσης

Ψυχαγωγία – επιμόρφωση – ενημέρωση με ταυτόχρονη ροή πληροφοριών δημιουργούν το παγκόσμιο χωριό. Ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών – κυβερνοχώρος ή υπερλεωφόρος της πληροφορίας, έκφραση αλληλεγγύης, διαμαρτυρίας, έλεγχος στο κράτος.

Αρνητικές επιδράσεις των MM ενημέρωσης

- Ανάλυση του ρόλου της οικογένειας, υποκαθιστούν τις συναισθηματικές σχέσεις της οικογένειας – παρέμβαση στην ιδιωτική ζωή με κρυφά μέσα πληροφοριών.
- Ψευδαίσθηση ότι μπορούν να λύσουν προσωπικές ανθρώπινες σχέσεις μέσω της δημοσιοποίησης του θέματος.
- Βιομηχανία Μαζικής κουλτούρας στο λόγο και στο ντύσιμο.
- Υπερκατανάλωση προϊόντων μέσω της διαφήμισης.
- Παθητικοποίηση σε θέματα που αμφισβητούν τις υπάρχουσες πολιτικές δομές.
- Κατασκευή νέας εικονικής πραγματικότητας.

- Δημιουργούν πρότυπα συμπεριφοράς για μετανάστες εγκληματίες χρήστες ουσιών.
- Η ταυτόχρονη λειτουργία της όρασης και ακοής κάνει ισχυρότερο το μήνυμα.
- Πολιτιστικά προϊόντα από διεθνή κέντρα με συγκεκριμένες αξίες (Χόλγουντ).

8.3. Αγωγή Αναγνωστών, θεάτων, ακροατών και χρηστών Η/Υ

- Έλεγχος του περιεχομένου των μηνυμάτων
- Παγκοσμιοποίηση των ΜΜΕ ολιγοπώλιο επιχειρήσεων με διασυνδέσεις στον πολιτικό, οικονομικό χώρο.
- Διαφήμιση προϊόντων άμεση σύνδεση με το εμπόριο.
- Δεν υφίστανται έλεγχο από τους καταναλωτές.
- Νομικές ρυθμίσεις που περιλαμβάνουν κυρώσεις, ποινές για τους ιδιοκτήτες.
ΕΣρ 1866 /1989 οδηγίες συστάσεις και εφαρμογή των νόμων
Α) Για τη νόμιμη λειτουργία τους.
Β) Συνταγματική αρχή της πολυφωνίας, της ποιότητας, της προστασίας της παιδικής ηλικίας, νεότητας.
Γ) Διαφάνεια οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στα ΜΜΕ

Οι Πρωτογενείς φορείς κοινωνικοποίησης οικογένεια – σχολές γονέων, σύλλογοι, συνομήλικοι – σχολείο ασκούν κριτική στο περιεχόμενο των μηνυμάτων των ΜΜΕ.

- Κανόνες Αυτοέλεγχου των δημοσιογράφων
- Κώδικες δεοντολογίας των ενώσεων συντακτών ημερησίων εφημερίδων
- Αγωγή του πολίτη για γνώση και κατανόηση του πλαισίου λειτουργίας των ΜΜΕ.
- Αλλαγή προγράμματος όταν το θέαμα προσβάλλει τις αξίες, τη νοημοσύνη και την αισθητική μας.

Κεφ. 9

9.1. Νομική επιστήμη

Εγκληματικότητα Η παραβίαση του τυπικού κοινωνικού ελέγχου (ποινικό δίκαιο) απαιτεί αυστηρότερη καταστολή για το σύνολο των πράξεων που οριοθετούνται ως εγκλήματα.

Εγκληματολογία Επιστήμη που μελετά το έγκλημα ως κοινωνικό φαινόμενα, ως προϊόν ανθρώπινης δραστηριότητας ιταλική σχολή (Γκαλοφάλο Μπεκαρία)

Έγκλημα μια κοινωνική κατασκευή στο χώρο και στο χρόνο είναι μία συμπεριφορά που χαρακτηρίζεται από το κοινωνικό σύνολο ως αντικοινωνική αντίθετη προς την επικρατούσα ηθική και συνεπάγεται την επιβολή κυρώσεων. Προκαλεί αντίστοιχα αισθήματα και κοινωνικές αντιδράσεις η συγκεκριμένη πράξη.

Αποκλίνουσα συμπεριφορά ότι προσβάλλει τις αξίες της κοινωνίας και είναι βασικές για την ύπαρξή της, επιβάλλει κυρώσεις που θίγουν θεμελιώδη αγαθά.

Παραβατικότητα πρόστιμα στην εφορία, μικροκλοπές, κώδικας οδικής κυκλοφορίας.

Εγκληματικότητα φόνος, ένοπλη ληστεία, βαριές σωματικές βλάβες.

Φοινικό Δίκαιο (νόμοι άγραφοι) καταδικάζονται από όλες τις κοινωνίες.

Αποποινικοποίηση της μοιχείας	—	κάπνισμα, θάνατος 17 ^ο αιων.
Ποινικοποίηση της κλοπής λογισμικού	-	Ινδία καίγεται ζωντανή η χήρα με το θάνατο του συζύγου
Θεσμός της κρυπτείας στη Σπάρτη	-	Τρέλα αντιμετωπίζεται με πυρά Μεσαίωνα

9.1.1. Τύποι εγκλημάτων Εγκλήματα βίας κατά προσώπου (φόνοι – βιασμοί – σωματικές βλάβες)

- Εγκλήματα χωρίς βία (χρήση ουσιών – επαιτεία – Πορνεία – οδικές παραβάσεις).
- Εγκλήματα κατά περιουσίας (κλοπές, ληστείες, υπεξαιρέσεις δημοσίου χρήματος, πλαστές επιταγές, ξέπλυμα πιστωτικής κάρτας (1988 ΟΗΕ)).
- Ηλεκτρονικά εγκλήματα (απάτες πιστωτικής κάρτας, κλοπή αρχείων, διακίνηση παιδιών).
- Παραβάσεις οικοδομικών αδειών, παραβάσεις εμπορικού εργατικού δικαίου.

Αιτίες που επηρεάζουν το έγκλημα

Επιδείνωση κοινωνικών συνθηκών – οικονομική κρίση, αναβάθμιση αστυνομίας – αλλαγή του ορισμού «τι θεωρείται έγκλημα), ηλικίες 30 – 44.

- **Λευκό κολλάρο** οικονομικά εγκλήματα ανώτερων οικονομικά τάξεων
- **Σκοτεινός αριθμός** εγκληματικότητας (ενδοοικογενειακή βία – βιασμοί)

Παραβατικότητα των νέων Ποσοτική και ποιοτική διαφοροποίηση 15 – 20 ετών (συμμορίες – χρήση ναρκωτικών – κλοπές – βία στο σχολείο αθλητικούς χώρους, φόννοι εφήβων, βασανισμοί, σωματικές βλάβες)

7 – 12 ετών : επαίτες, παραβίαση κώδικα οδικής κυκλοφορίας

Αιτίες παιδικής εγκληματικότητας

- Τηλεοπτική βία οδηγούν σε μίμηση στη ψυχосύνθεση του παιδιού.
- Ασφυκτική δόμηση, έλλειψη ελεύθερων χώρων.
- Έλλειψη εκτόνωσης της καταπιεσμένης ενεργητικότητας.
- Οικογένεια (συγκρούσεις – αδιαφορία).
- Σχολείο (εξετάσεις χωρίς κριτική σκέψη, ανταγωνιστική σχολική πραγματικότητα).
- Έλλειψη κοινωνικής πρόνοιας και υπηρεσίες ψυχολογικής στήριξης.
- Φασιστικές ιδέες – κρίση αξιών – επαγγελματική ανασφάλεια.
- Οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα σε σχέση με τους οπαδούς των αθλητικών ομάδων (Βία στα γήπεδα).

9.2. Θεωρίες Απόκλισης

1876 Ιταλική σχολή : Φυσιογνωμικά χαρακτηριστικά αποδίδουν στο άτομο, την ιδιότητα του εγκληματία, Βιολογικοί παράγοντες, αιτία εγκληματικότητας.

1825 Κετελέ με τη συμβολή της στατιστικής. Μελέτησε γεωγραφικούς περιβαντολλογικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς παράγοντες που οδηγούν στο έγκλημα (Βιολογικοί, ψυχολογικοί, νοητικοί , έμφυτες διαταραχές οδηγούν στο έγκλημα).

Συναινετικό πρότυπο

Λειτουργιστές Ντυρκείμ: Η κοινωνία επιδιώκεται οργανική αλληλεγγύη, υπάρχει υψηλός βαθμός καταμερισμού εργασίας, ταχύτατες αλλαγές στην τεχνολογία, δεν υπάρχει συλλογική συνείδηση.

Ανομία: η μη εφαρμογή των νόμων οδηγεί στην απόκλιση, οι κανόνες παραβιάζονται γιατί συγκρούονται με την κοινωνική πραγματικότητα.

Μέρτον

Μέσα : Αυτοπειθαρχία, μόρφωση, εργασία. **Σκοπός:** Υλικές απολαβές.

- ① Αναχωριτισμός : Μοναχός αρνείται μέσα και σκοπούς
- ② Επαναστάτης: Ανατρέπει μέσα και σκοπούς και στη θέση τους βάζει καινούργια.
- ③ Υπάκουος: Αποδέχεται και τα μέσα και τους σκοπούς συμμόρφωση
- ④ εγκληματίας: Καινοτόμος χρησιμοποιεί παράνομα μέσα για να πετύχει νόμιμους σκοπούς.
- ⑤ Γραφειοκράτης: Τον ενδιαφέρουν τα νόμιμα μέσα αλλά όχι η ουσιαστική επίτευξη του σκοπού – τυπολάτρης.

Κοινωνική οικολογία – Σάδερλαντ

Οι οργανισμοί κατανέμονται κατά συστηματικό τρόπο στο χώρο, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η ισορροπία των ειδών (φυτά, ζώα, άνθρωποι). Μια χωροταξική κατανομή των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στη Πόλη μπορεί να έχει ευεργετικά αποτελέσματα (μεγάλοι δρόμοι, πάρκα, ελεύθεροι χώροι). Η απόκλιση παρουσιάζεται σε οικιστικά υποβαθμισμένες περιοχές σε συνδυασμό με την φτώχεια και τη χαμηλή ποιότητα ζωής.

Θεωρίες της σύγκρουσης

Συμβολική αλληλεπίδραση, το έγκλημα αμφισβητεί την κυρίαρχη ηθική της κυρίαρχης ομάδας. Η αστυνομία κρίνει υπόπτους, άτομα κατώτερου κοινωνικού στάτους «συνήθεις ύποπτοι», δικάζονται την ανώτερη των ποινών και κρίνονται επικίνδυνοι για την κοινωνία. Η πρωτογενής παρέκκλιση του ατόμου στιγματίζει το άτομο. Το άτομο αντιλαμβάνεται τη θέση του και αντιδρά αρνητικά με αποτέλεσμα τη δευτερογενή παρέκκλιση.

Μαρξιστική σχολή

- Οικονομικοί, πολιτικοί παράγοντες των κυρίαρχων προσδιορίζουν τι είναι έγκλημα
- Έμφαση στην ατομική ιδιοκτησία και στην κατοχή των μέσων παραγωγής
- Παραγωγή του εγκλήματος από τα άτομα του λευκού κολάρου (διασπάθιση δημόσιου χρήματος χωρίς ποινές)

Κριτική σχολή

Αναφέρει τη σημασία της πολιτικής εξουσίας στον καθορισμό του περιεχομένου του ποινικού δικαίου και ποιες πράξεις της εξυπηρετούν να τις κρίνει ως εγκλήματα (πταίσμα – πλημμέλημα – κακούργημα).

9.3. Κοινωνική αντεγκληματική πολιτική

9.3.2. Πρόληψη

Πρωτογενής

- Εκπαίδευση αστυνομικών, περιπολίες, εκπαίδευση νέων.
- Οικιστική αναβάθμιση των χώρων που ζουν, αντιμετώπιση φτώχειας
- Μέτρα για στήριξη της οικογένειας με κοινωνικούς λειτουργούς
- Συμβολή της κοινωνίας των πολιτών για την καταπολέμηση του ρατσισμού, απόψεις σημαντικών επιστημόνων για μέτρα πρόληψης.

Δευτερογενής

- Μέτρα για ειδικές ομάδες (περιθωριακοί τοξικομανείς)
- Προγράμματα απεξάρτησης και εύρεση χώρου για στέγαση
- Έλεγχος προκαταλήψεων από τους πολίτες όχι αυστηρή νομοθεσία

Τριτογενής

- Πρώην παραβάτες, αποφυλακισμένοι, αποφυγή στιγματισμού
- Έλεγχος από τα ΜΜΕ στον τρόπο προβολής παραβατικών πράξεων
- Ξενώνας αποφυλακισμένων. Η κοινωνία των πολιτών προσφέρει προγράμματα επανένταξης, οι πολίτες να προσλαμβάνουν στις επιχειρήσεις τους αποφυλακισμένους.

Τα μέτρα αυτά πρέπει να τυγχάνουν τη συναίνεση της ευρύτερης κοινωνίας σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα.

Επιβολή ποινών Καταστολή Κοινωνική επανένταξη πρώην φυλακισμένων, περιορισμός ελευθερίας, χρηματικές ποινές, θάνατος, βασανιστήρια στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων

9.3.1. Σωφρονισμός

Φυλακή (εκκλησιαστικές φυλακές του Μεσαίωνα)

Στέρηση ατομικής ελευθερίας 1789 Γαλλική επανάσταση

1777 Howard Η αξία της εργασίας, εκπαίδευσης, ο τρόπος οργάνωσης της φυλακής, η επιλογή προσωπικού, υγιεινή στις φυλακές αντικείμενο μελέτης.

Μικροκοινωνία της φυλακής: Τυπικός νόμος (σωφρονιστικός κώδικας), άτυποι νόμοι: φυλακές, κρατούμενοι, εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας.

Λειτουργία φυλακής

Απομόνωση – εργασία – εκπαίδευση – ειδικά ιδρύματα. Τοξικοεξαρτήσεις – ψυχικά ασθενής – Ξενώνες σωφρονισμού. Φυλακές ανηλίκων (υπό όρους απόλυση – ευνοϊκά μέτρα – άδειες κρατουμένων – επισκέψεις συγγενικών προσώπων).

Ιδρυματοποίηση επιβάλλεται στήριξη από κοινωνικές οργανώσεις (ονήσιμος Μ.ΚΟ) Κράτος (προγράμματα εργασίας) ευρύτερη κοινωνία (οικογενειακές σχέσεις - φιλικές).

Υπέρ θανατικής ποινής (ικανοποιεί το αίσθημα δικαίου – την συναισθηματική φόρτιση – μέσο παραδειγματισμού έμποροι ναρκωτικών, τρομοκράτες, παιδεραστές – αιμομιξία).

Κατά

1. Η αντιδικία ηθικά απαράδεκτη για την πολιτισμένη κοινωνία.
2. Όσοι εκτέλεσαν ανθρώπους έχουν μόνιμη τραυματική εμπειρία.
3. Η ισόβια κάθειρξη είναι εξόντωση .
4. Θύμα δικαστικής πλάνης.
5. Ψυχικά ασθενής.
6. Αυτός που εγκληματεί τον ενδιαφέρει πώς θα αποφύγει τις κυρώσεις.
7. Έρευνες έδειξαν ότι δεν απετράπη το έγκλημα.
8. Αυξήθηκε η βία και οι θάνατοι κατά αστυνομικών.

Κεφ. 10

10.1. Νοοτροπία, ιδεολογία, πολιτισμός, υποπολιτισμός

Πολιτισμός Υλικά, πνευματικά επιτεύγματα της κάθε κοινωνίας (εφευρέσεις, χρηστικά αντικείμενα, τροφές, λέξεις).

Κάθε κοινωνία αφομοιώνει τα πολιτισμικά δάνεια με το δικό της τρόπο και σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της.

Οικουμενική διάσταση του Πολιτισμού Ο θεσμός της θρησκείας της οικογένειας , της εκπαίδευσης, εκφράζεται – οργανώνεται και λειτουργεί με το δικό της τρόπο μέσα στο χώρο και στο χρόνο σε κάθε κοινωνία.

Παράγοντες που επηρεάζουν την πολιτισμική ιδιαιτερότητα της κοινωνίας – Γεωγραφικοί – Κοινωνικοί – Πολιτικοί – Οικονομικοί – Λαογραφικοί – Ιστορικά δεδομένα (επιρροές από άλλες κοινωνίες).

Διαπολιτισμικές Κοινωνίες – πολυπολιτισμικές

Συνύπαρξη πολλών διαφορετικών πολιτιστικών ομάδων στα πλαίσια μιας χώρας (εθνοτικές ομάδες , ΗΠΑ).

Υποπολιτισμός Υποκουλτούρα είναι τμήμα του πολιτισμού μιας κοινωνίας όπου διαφοροποιείται ως προς τις αξίες, κανόνες, σύμβολα, γλώσσα, ντύσιμο έχοντας προβλήματα ενσωμάτωσης.

Χαρακτηριστικά διαφοροποίησης ηλικία, τόπος, φύλο, γλώσσα, θρησκεία, έθνος, ημεδαποί, αλλοδαποί, μετανάστες, παλινοστούντες, ομογενείς.

Μειονότητες Τσιγγάνοι, μουσουλμανική μειονότητα.

Μετανάστευση Μετακίνηση πληθυσμιακών ομάδων από τη χώρα καταγωγής τους σε μια άλλη που πραγματοποιείται για οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτικού λόγους (οικονομικοί μετανάστες – πολιτικοί πρόσφυγες).

10.1.1. Οικονομικοί Μετανάστες

Αιτίες Υπερπληθυσμός, έλλειψη αποθεμάτων στη φύση, απουσία βιομηχανικής δραστηριότητας, ελκυσμένοι από νέες ευκαιρίες, ανάπτυξη ενός καινούργιου τρόπου ζωής, καταπιεστικές κυβερνήσεις.

Κράτος Καθορίζει τις διαδικασίες νομιμοποίησης παραμονής, εργασίας. Το μεγαλύτερο μέρος ζει σε συνθήκες παράνομες, χαμηλοί μισθοί, χωρίς ασφάλιση, άνισες συνθήκες την αγορά εργασίας για τους ημεδαπούς.

Πολιτικοί πρόσφυγες

Σύμβαση του ΟΗΕ 1951 1969

Αιτίες: (εξωτερικές επιθέσεις, κατοχή, ξένη κυριαρχία, ρατσισμός, βιαιότητες) αναγκάζονται να καταφύγουν σε άλλη χώρα εκτός της χώρας τους. Ελληνικό συμβούλιο για τους πρόσφυγες: πολιτικό άσυλο υπό ειδικούς όρους στη χώρα υποδοχής. UNHCR Ύπατη αρμοστέία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες.

Μεταναστευτική πολιτική – Δικαιώματα των μεταναστών

1. Πολιτική γκασταρπαϊτερ ζουν στο περιθώριο της κοινωνίας (βιομηχανικοί εργάτες, οικοδόμοι, οικιακοί βοηθοί, αγροτικός τομέας).
2. Σκοπός η πολιτική αφομοίωσης. Ομοιογενής πολιτισμός και αναγκαστική ενσωμάτωση των ξένων πολιτιστικών στοιχείων στην εθνική κουλτούρα τους και αποποίηση της ταυτότητας τους.
3. Πολιτική της ένταξης – πολιτισμικός πλουραλισμός. Αποδοχή της διαφορετικότητας, ενίσχυση και ενδυνάμωση των πολιτιστικών στοιχείων της κάθε εθνότητας. Ισότητα ευκαιριών στην εκπαίδευση, στην οικονομία, στην πολιτική Αμερική (20ο αιών.)

10.1.2. Μειονότητες – Πολυπολιτισμικότητα

Γκέτο παραμονή σε καθορισμένους χώρους από τις κυρίαρχες ομάδες.

Διαφορετικοί σε πολιτισμικά χαρακτηριστικά (γλώσσα – θρησκεία – έθιμα), αριθμητικά λιγότεροι. Η κυρίαρχη ομάδα καθορίζει τους κανόνες εξουσίας, Ν.Αφρική αριθμητική πλειονότητα, κοινωνική μειονότητα στην πράξη (έλληνες κουτσόβλαχοι, Αρβανίτες, Σαρακατσάνοι, Τσιγγάνοι, Πομάκοι, Μουσουλμάνοι).

Δικαιώματα

Κράτος – ευρωπαϊκό δίκαιο – Διεθνές Δίκαιο.

Διαφορετικές Ταυτότητας (θρησκεία, γλώσσα, εθνικά χαρακτηριστικά).

Δικαίωμα στην εκδήλωση θρησκευτικής λατρείας.

Χρήση της γλώσσας, εκπαίδευση στη μειονοτική γλώσσα. Πολιτική αντιπροσώπευση. Επικοινωνία με τα μέλη της ίδιας ομάδας, αρχή της ισότητας, αρχή της μη διάκρισης των ομάδων. Αιτίες πολυπολιτισμικότητας. Αποικιοκρατία, Μετανάστευση, πρόσφυγες, ελεύθερη διακίνηση εργαζομένων.

10.2.1. Στερεότυπα (Απαρχάϊντ) Ν. Αφρική 40 χρόνια ζούσαν και εργάζονταν σε ξεχωριστά μέρη 1990

Τα στερεότυπα είναι υπεραπλουστεύσεις, διαστρεβλώσεις, υπερβολής και γενικευμένες θετικές ή αρνητικές αντιλήψεις ατόμων οι οποίες δημιουργούνται στην προσπάθειά τους να κατανοήσουν την πραγματικότητα. «Οι πολιτικοί είναι διαφθαρμένοι», οι γυναίκες είναι συναισθηματικές».

Αποτελέσματα

Εμποδίζουν τις κοινωνικές σχέσεις. Οι μηχανισμοί κοινωνικοποίησης οδηγούν σε συγκεκριμένους τρόπους μάθησης με βάση υποκειμενικούς παράγοντες (βιώματα προσωπικότητα) αντικειμενικούς(κανόνες, αξίες, επάγγελμα, εκπαίδευση).

Προκατάληψη Εκδήλωση των στερεότυπων διαμορφωμένη εκ των προτέρων αρνητική ή θετική κρίση στάση, γνώμη χωρίς σε βάθος έρευνα των πραγμάτων.

Κυριαρχεί το συναίσθημα ακόμα και αν υπάρχουν επαληθευμένες αποδείξεις της εσφαλμένης γνώμης τους.

Ρατσισμός 1960 Η φυλή είναι μία αυθαίρετη κατασκευή. Η φυσική διαφορετικότητα δεν σημαίνει κατωτερότητα του ανθρώπινου είδους. Οι κοινωνικές νοοτροπίες στάσεις διαφοροποιούν τους ανθρώπους και καθορίζουν την εξουσία των κυριάρχων /εκδηλώνεται με δυσμενή διάκριση, περιθωριοποίηση – κοινωνικοποίηση αποκλεισμ., βία φυσική – συμβολική.

Κοινωνικός Ρατσισμός Φύλο, ηλικία, έθνος, θρησκεία, σεξουαλικές προτιμήσεις, αναπηρίες γενοκτονίες (πόντιοι, Αρμένιοι, Εβραίοι).

UNESCO 1949 1951 Διακήρυξη για την ισότητα των λαών. Κοινωνιολόγοι, Γενετιστές, υποστηρίζουν ότι οι φυλετικές θεωρίες είναι επιστημονικά αβάσιμες. Επιστημονικός ρατσισμός.

Προκατάληψη έναντι μιας φυλετικής εθνικής κοινωνικής θρησκευτική ομάδας που εκδηλώνεται με δυσμενή διάκριση περιθωριοποίηση. Κοινωνικό αποκλεισμό της ομάδας με ειδικούς νόμους, μηχανισμούς που θεσπίζει το κράτος. 20αιων. Η διαφορά στη φυλή σημαίνει διαφορά στο πολιτιστικό επίπεδο στον νοητικό, στο ψυχολογικό ένας επιστημονικός ρατσισμός που υποστηρίζει την κληρονομική ανωτερότητα.

Σοβινισμός Εθνικισμός Γάλλος Σαβέν

«Πατριωτισμός» φανατική φιλοπατρία, περιφρονεί τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά των άλλων λαών.

Εθνικισμός φανατική εξύμνηση κάθε όψη της εθνικής ζωής αφοσίωση στο έθνος υπέρτατη ηθική υποχρέωση. Αποτέλεσα εμφύλιες συγκρούσεις «Σέρβοι – Κροάτες»

10.2.2. Αίτια προκατάληψης – ρατσισμός

Κοινωνικά Μέσω των φορέων κοινωνικοποίησης λειτουργούν οι μηχανισμοί ταύτισης εσωτερίκευσης επανάληψης συνήθειας όπου μεταδίδονται από γενιά σε γενιά στερεότυπα και προκαταλήψεις υπέρ ή κατά ομάδων. Μεταδίδεται η διαφορετικότητα και η ετερότητα. (παραμύθια-συμβολισμοί – πρότυπα – νοήματα – σχήματα – ιδέες άλλων)

Οικονομικά διάκριση φυλών ανώτερες και κατώτερες τάξεις 16^ο αιων. Νέος κόσμος, Ιθαγενής τα φυσικά χαρακτηριστικά γίνονται κοινωνικά χαρακτηριστικά. Σε περιόδους ύφεσης και ανταγωνισμού οι προκαταλήψεις απέναντι σε ομάδες αυξάνονται π.χ. οικονομικοί μετανάστες αφαιρούν θέσεις εργασίας από ημεδαπούς).

Ψυχοδυναμικά αίτια Αυταρχική προσωπικότητα. Στρέφω την επιθετικότητα μου σε συγκεκριμένες ομάδες, μετάθεση όλων των δεινών της ζωής μου μέσω του μηχανισμού άμυνας την ευθύνη για τη θέση μας σε μια ομάδα που βρίσκεται σε δυσκολότερη θέση από εμάς.

Συνέπειες Δυσμενής διάκριση έναντι ατόμων ή ομάδων εξαιτίας της διαφορετικότητάς τους, περιθωριοποίηση και κοινωνικός αποκλεισμός – Βίαιες συγκρούσεις ανάμεσα σε ομάδες. Άνισος τρόπος μεταχείρισης.

10.4. Πολιτισμός της Ειρήνης

Σε επίπεδο ατομικό προτεραιότητα στο χαρακτήρα του ατόμου. Η αναγνώριση της ετερότητας συμβάλλει στην καλλιέργεια του σεβασμού του άλλου. Η σύναψη κοινωνικών σχέσεων μας κάνει να αναμετρηθούμε με τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις μας.

Σε επίπεδο κοινωνικό Η οικογένεια αναπαράγει τα στερεότυπα, δε υπάρχει ανεκτικότητα κοινωνικότητα με τους ξένους. Η κοινωνικοποίηση συμβάλλει στην κατανόηση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων του «άλλου» και στην εσωτερίκευση αξιών .

MME

- ✚ Αντιφατικά πρότυπα μετανάστες που προοδεύουν
- ✚ Μετανάστες που εγκληματούν – Ταινίες με ρατσιστικό περιεχόμενο
- ✚ Αντίδραση από τους τηλεθεατές – και από κοινωνικές οργανώσεις

** εγγεγραμμένες στη συνείδηση παραβιάσεις είναι που προσδιορίζουν τη στάση μας απέναντι σε άτομα ή ομάδες που είναι διαφορετικοί.*

10.3.1.

Πόλεμος: Οργανωμένη σύρραξη μεταξύ κρατών ή κοινωνικών ομάδων με στόχο την κατάκτηση εδάφους, πλουτοπαραγωγικών πηγών ή ιδεολογική επικράτηση ακραίας μορφής βίας.

Κατακτητικούς Ρωμαϊκή, οθωμανική αυτοκρατορία. Α΄Β΄παγκόσμιος πόλεμος, Ιδεολογικά κινήματα.

Θρησκευτικός Σταυροφορίες, Μεσαίωνα Τριακονταετής Πόλεμος 1618 - 1648

Εθνικοαπελευθερωτικός Ελλάδα 1821, Βιετνάμ 1954

Κοινωνικό – επαναστατικό 1917 Ρωσία, Κίνα 1949

Εμφύλιος 1945 – 1949 Ελλάδα, Ισπανία 1936 – 1939 Ρουάντα 1994

Αίτια

- Βιοκοινωνιολογία, επιθετικά ένστικτα του ατόμου για κατάκτηση εξουσίας.
- Κοινωνικά, Συγκεκριμένοι φορείς μεταδίδουν αξίες πολέμου.
- Οικονομικά συμφέροντα κρατών, τάξεων για αγορές των βιομηχανικών προϊόντων όταν υπάρχει ύφεση στη μητρόπολη.
- Οικονομική σχέση της πολιτικής εξουσίας με τη βιομηχανία όπλων και τη στρατιωτική εξουσία.

Συνέπειες Απώλεια της ζωής, θάνατος παιδιών, ανήλικοι στρατιώτες, άστεγοι πρόσφυγες, τραυματίες. Εμπειρίες αμάχων, καταστροφή περιουσιών, πλουτοπαραγωγικών πηγών των κρατών.

10.3.2.

Τρομοκρατία Γαλλική επανάσταση νομικά – οικονομικά – πολιτικά μέτρα). Κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων, όχι συνήγορος στον κατηγορούμενο. Παραβίαση οικογενειακού ασύλου (ροβεσπιέρος 18^ο αιων 1793 – 1794)

Τι είναι παράνομη και εγκληματική πράξη βίας Μέσο πολιτικής σύγκρουσης για επίτευξη πολιτικών σκοπών. Πολεμική σύρραξη ιδιότυπη – ασύμμετρης μορφής. Κρατικές ή παρακρατικές οργανώσεις (Λατ. Αμερική).

Αιτίες

- Φτώχεια, εκμετάλλευση πλουτοπαραγωγικών πηγών του τρίτου κόσμου.
- Σύγκρουση θρησκειών ως προς την εκκοσμίκευση των κοινωνιών.
- Αντιμετώπιση αδικίας να «διορθώσουν κάποια κακώς κείμενα».

10.3.3. Συνέπειες Απώλεια της ζωής, φόβος, τραυματίες – οικονομική ύφεση, ενίσχυση στερεοτύπων, αυτοδικία από ομάδες προς μετανάστες.

Λύσεις

Νομοθετικές ρυθμίσεις περιορίζουν τις ατομικές ελευθερίες.

Προτεραιότητα σε θέματα ασφάλειας.

Κατασταλτικά μέτρα (καταδίωξη, πόλεμος, φυλάκιση). Επίλυση οικονομικών πολιτικών προβλημάτων.

Κοινωνία των πολιτών οφείλει να χρησιμοποιήσει νόμιμα μέσα, διάλογος, συνεργασία, ειρηνική επίλυση προβλημάτων. Τίθεται σε κίνδυνο η ίδια η δημοκρατία, ευάλωτη σε μορφές βίας.

10.4. Αντιμετώπιση της προκατάληψης και της οργανωμένης βίας

Διεθνές επίπεδο

- ΟΗΕ, συμβούλιο της Ευρώπης, οργανισμός Ασφάλειας και Συνεργασίας στην Ευρώπη.
- Κινήματα ειρήνης.
- Μ.Κ.Ο. Διεθνής Αμνηστία, Γιατροί του κόσμου, Ερυθρός Σταυρός
- Οικονομική ανάπτυξη, εκπαίδευση, ενίσχυση της δημοκρατίας, συνεργασία μεταξύ κρατών – Διεθνής οργανισμοί – οργανώσεις πολιτών.

Σχολείο Ισοτιμία των ανθρώπων, καλλιέργεια της πολιτισμικής σχετικότητας. Τα ήθη και τα έθιμα δεν μπορούν να αξιολογηθούν με βάση κάποια γενικά κριτήρια, η αξία τους είναι σχετική και καθορίζεται από την κοινωνία στην οποία εμφανίζονται και τις συγκεκριμένες λειτουργίες που επιτελούν εντός της.

Κοινωνικές δεξιότητες, επικοινωνία, αλληλεγγύη πανανθρώπινες αξίες, ειρήνη, ελευθερία, αξία του διαλόγου. Ίσες ευκαιρίες μάθησης διαπολιτισμική εκπαίδευση, μελέτη των αντικειμένων από διαφορετικές οπτικές για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης του ατόμου.

Κοινωνία των πολιτών συλλογικές δράσεις των πολιτών, κινήματα, ειρήνης, οργανώσεις υπεράσπισης των δικαιωμάτων των ατόμων και οργανώσεις αρωγής σε περίπτωση καταστροφών, οικολογικά κινήματα.

Κράτος Καθορισμός κριτηρίων για να ζω σε ένα συγκεκριμένο κράτος (υψηλότητα, εκλογικό δικαίωμα). Αιτίες πολιτικών και κοινωνικών συγκρούσεων μεταξύ των ομάδων που δεν έχουν τα αντίστοιχα κριτήρια.

Μέτρα Κοινωνικής ενσωμάτωσης – Σεβασμός της ετερότητας

- Αναθεώρηση οικογενειακού δικαίου – ισότητα των φύλων.
- Ποσοτώσεις γυναικών στη συμμετοχή στην τοπική αυτοδιοίκηση.
- Νομιμοποίηση μεταναστών (κάρτα παραμονής – κάρτα εργασίας – ασφάλιση).
- Διαπολιτισμικά σχολεία.
- Νομοθεσία για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Συνήγορος του πολίτη, μεσολαβητής για την υπεράσπιση του πολίτη από την κακοδιοίκηση των δημόσιων οργανισμών.
- Εφαρμογή στην πράξη, υποδομές για όσους εργάζονται στο ελληνικό έδαφος.
- Οικονομική ανάπτυξη – εκπαίδευση – ενίσχυση της δημοκρατίας στους τόπους των μεταναστών.

** Μ.Κ.Ο. (διεθνής Αμνηστία – Γιατροί του κόσμου – ερυθρός Σταυρός – Ερυθρά Ημισέληνος)*

Ανεξάρτητα από θρησκεία – σύστημα διακυβέρνησης